

Sportwoordenboek maken

In het kader van de Kinderboekenweek vervangt deze les een keuzeactiviteit van groep 7 of 8 en sluit aan bij Woordenschat.

Tijdsduur

30 minuten

Doel

- Een beschrijving kunnen geven.
- Nauwkeurig formuleren.

Materiaal

- Werkblad 'Sportwoordenboek'.
- Woordenboek.

Werkwijze

Begin deze les door het thema van de Kinderboekenweek te bespreken: sport en spel. Vraag of de kinderen moeilijke woorden kennen die met sport en spel te maken hebben. Laat ze er een paar opnoemen en vertel daarna dat ze dadelijk zelfstandig hun eigen sportwoordenboek gaan maken.

Dat doen ze door:

- Een lemma in een woordenboek te bekijken en daar vragen over te beantwoorden.
- Ze kiezen een aantal moeilijke sporttermen en geven daarvan een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving, alsof het een lemma van een (sport)woordenboek betreft.

Nabespreking

Bekijk samen de sportwoordenlijsten die de kinderen hebben gemaakt. Haal er een paar woorden uit en laat de kinderen vertellen wat ze betekenen.

Extra suggestie

Verdeel de letters van het alfabet onder de kinderen. Bundel de lemma's daarna tot een echt sportwoordenboek.

Antwoorden

- 1 a Eigen antwoord leerling.
b Eigen antwoord leerling.
- 2 a Nummer 3
b Het is geen precieze omschrijving van de vrije trap.
- 3 a Nummer 1
b De zin is niet algemeen en duidelijk genoeg.
- 4 t/m 6 Eigen antwoord leerling.

Sportwoordenboek

1. Boek voor je broer

Kijk je net een voetbalwedstrijd, vraagt je broer: 'Wat betekent schwalbe?' En als je het probeert uit te leggen, wordt net het beslissende doelpunt gescoord! Wat jouw broer nodig heeft, is een sportwoordenboek. Want dan kun je rustig naar voetbal, tennis, zwemmen of wielrennen kijken, zonder gestoord te worden!

Om dit woordenboek te maken, zoek je eerst uit hoe je een goede omschrijving maakt.

2. Een goede omschrijving

Lees hieronder de omschrijving van *schwalbe* in het woordenboek.

Schwalbe – (voetbal) het zich laten vallen om zo een vrije trap of strafschoep mee te krijgen.

1a Vind jij dit een goede omschrijving?
ja/nee

b Waarom wel of niet?

Lees de drie omschrijvingen hieronder:

1. **Arbiter** – scheidsrechter.
 2. **Dribbelen** – hardlopend de bal bij je houden.
 3. **Vrije trap** – een bal die je schiet bij voetbal.
- Een van de omschrijvingen is niet uit het woordenboek.

2a Welke is dat? Nummer

b Hoe weet je dat?

Tip: Een goede omschrijving is nauwkeurig. Anders helpt het de lezer niet verder.

3. Extra zin

Soms staat er in het woordenboek een extra zin, een voorbeeldzin. Dat kan heel duidelijk zijn. Lees de omschrijvingen en de voorbeeldzinnen hieronder. Eén zin komt niet uit het woordenboek.

3a Welke is dat? Nummer

b Waar kun je dat aan zien?

1. Arbiter – scheidsrechter.
De arbiter heeft korte, krullende haren.
2. Dribbelen – hardlopend de bal bij je houden.
Hij dribbelde langs drie spelers en schoot de bal in het doel.
3. Vrije trap – het moment dat je bij voetbal de bal in het spel kunt brengen, zonder dat de andere partij je mag hinderen.
De tegenspelers staat een paar meter verderop. Nu neemt Jacco de vrije trap.

Tip: Het woord waar het om gaat, moet het enig mogelijke woord zijn dat je kunt invullen.

Voorbeeld: De kleuter heeft korte, krullende haren. De voorbeeldzin bij arbiter is dus geen goede voorbeeldzin.

4. Nu jij!

Doe het zo:

- Maak een sportwoordenboekje voor iemand die nog niet zo veel sporttermen kent.
- Bedenk tien moeilijke sporttermen die nog niet aan de orde zijn geweest.
- Bedenk een goede omschrijving voor de tien sporttermen. Bij elke omschrijving staat:
 - het woord;
 - de omschrijving;
 - een voorbeeldzin.

Tip: Weet je geen goede sportterm? Kijk in de woordenlijst!

5. Verbeteren

Lees je woorden, omschrijvingen en de voorbeeldzinnen door. Kijk goed naar:

- Is de omschrijving nauwkeurig?
- Kan ik geen ander woord in de extra zin invullen?

Verbeter wat nodig is.

6. In het net

Schrijf de woorden en de betekenissen op het volgende blad in het net. Schrijf ze in alfabetische volgorde, net als in een echt woordenboek.

Tip: In het woordenboek staan de woorden op alfabetische volgorde. Arbitrator komt dus eerder dan vrije trap.

Tijd over?

Soms kan het handig zijn om iets te tekenen bij een woord. Je ziet dan direct wat het betekent. Kies een of twee woorden uit jouw lijst. Teken daarbij wat het woord betekent.

Woordenlijst

aanzetten
 De achterhoede
 Het afstandsschot
 De assist
 De assistent-scheidsrechter
 De basisspeler
 De blessuretijd
 Het buitenspel
 De corner
 De counter
 De defensie
 Het demarreren
 Het dekken
 Het dribbelen
 Het een-tweetje
 Een gat laten vallen
 De hakbal
 De inworp
 De koek en zopie
 Het kaatsen
 De kruising
 Het lobje
 De muur
 De pass
 De poorten
 De publiekswissel
 Het puntertje
 De schijnbeweging
 De schwalbe
 De sliding
 De spits
 Het stiftballetje
 Het synchroonzwemmen
 De tackle
 De verlenging
 De voorzet
 De voorhoede
 De wisselspeeler

Mijn sportwoordenboek

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.